

Το κέφι ανάβει και χωρίς καπνό

Της //

Κι όμως, υπάρχουν πολλά καφέ και μουσικές σκηνές όπου εφαρμόζεται ο νόμος κατά του καπνίσματος. Οχι χωρίς κόστος, βέβαια... Στο «El Bandonpeon» θα φάτε, θα χορέψετε, θα διασκεδάσετε με τάνγκο. Στο «Half Note» θα ακούσετε τζαζ, μλπουζ, έθνικ.

Στο «Gazarte» -ανάλογα με την ημέρα- θα δείτε καλλιτέχνες από κάθε γωνιά της Γης. Στο «Petite Fleur» θα ακούσετε τζαζ από πικάπ και θα πιείτε υπέροχη σοκολάτα. Κι όλα αυτά μπορείτε να τα κάνετε χωρίς να υποφέρετε από τον καπνό του διπλανού σας. Γιατί, σε μια χώρα που καταστρατηγεί έναν νόμο πριν καλά καλά τον καθιερώσει, είδηση είναι η τήρησή του: και υπάρχουν όντως καφέ, μουσικές σκηνές, μπαρ και συναυλιακοί χώροι που τηρούν την καπνοαπαγόρευση. Πληρώνοντας βέβαια το κόστος και χάνοντας πελάτες. Η κερδίζοντας άλλους. «Ο νόμος καταργήθηκε πριν καλά καλά μάθουμε τις ακριβείς διατάξεις και μείναμε εμείς να κάνουμε τους Δον Κιχώτες της διασκέδασης και των συναυλιών» λέει η Αιμιλία Λεοντιάδου, εκ των ιδιοκτητών του «Gazarte». «Υπήρξε μια διάταξη-πυροτέχνημα, που απευθυνόταν σε κόσμο που δεν ήταν εκπαιδευμένος. Αρα ήταν από την αρχή καταδικασμένη. Σας πληροφορώ ότι πλέον μας κοροϊδεύουν όσοι μαθαίνουν ότι τηρούμε την απαγόρευση».

Σήμερα τασάκια υπάρχουν σχεδόν στο 90% των νυχτερινών κέντρων (από μουσικές σκηνές και μεγάλες πίστες μέχρι κλαμπ και συναυλιακούς χώρους), ενώ, αν θέλετε να ζητήσετε αναπτήρα και τασάκι οι σερβιτόροι του μαγαζιού είναι πάντα πρόθυμοι να σας... εξυπηρετήσουν. Πάει ο φόβος των προστίμων, πάει ο σεβασμός στον διπλανό. Οι λογομαχίες μεταξύ καπνιστών και «άκαπνων» στα μαγαζιά είναι πια συχνό φαινόμενο. Το κάπνισμα απαγορεύθηκε σε όλους τους κλειστούς χώρους της χώρας στις αρχές του περσινού καλοκαιριού. Οι αγανακτισμένοι αντικαπνιστές ξεσπάθωσαν, συνασπίστηκαν μέσω διαφόρων ιστοσελίδων (www.nosmoke.gr, www.nonsmokersclub.com), απόλαυσαν την καθαρή ατμόσφαιρα, αφού οι ιδιοκτήτες θεώρησαν ότι δεν έχουν περιθώριο επιλογής. Ομως, όλα διήρκεσαν περίπου έναν μήνα. Ακόμα και η υπουργός Υγείας, Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου, παραδέχθηκε πρόσφατα πως, αν μη τι άλλο, «ο νόμος μέχρι στιγμής είναι μόνο στα χαρτιά. Σύντομα θα ενισχυθεί και θα υλοποιηθεί».

«Δεχόμαστε συγχαρητήρια»

«Κι όμως, ο κόσμος βγαίνει από το "Half Note" ευτυχισμένος. Δεχόμαστε συγχαρητήρια ακόμα κι από τους καπνιστές» λέει ο Γιώργος Γεώργας, εκ των ιδιοκτητών του κλαμπ. «Είχαμε πολλές αμφιβολίες. Ημασταν βέβαιοι ότι θα χάναμε το κοινό μας. Το προσωπικό προειδοποιούσε ότι όποιος δεν καπνίζει δεν πίνει. Εν ολίγοις, ενώ τα «προγνωστικά» έλεγαν ότι θα έχουμε απώλειες σε προσέλευση και κατανάλωση αλκοόλ, κάναμε αυτό που πιστεύαμε σωστό. Αποφασίσαμε ότι δεν είμαστε μπαρ αλλά συναυλιακός χώρος και αποδείξαμε πως είναι μύθος ότι δεν μπορεί κανείς να διασκεδάσει χωρίς το συνδυασμό ποτού και τσιγάρου».

Δυσκολότερη ήταν η προσαρμογή για το δημοφιλές «Gazarte». «Ερχονται, ρωτάνε και φεύγουν. Δυστυχώς, όταν η νομοθεσία είναι ασαφής και γεμάτη παραθυράκια, επιτρέπει τον αθέμιτο ανταγωνισμό» λέει η Α. Λεοντιάδου. «Εγώ, που είμαι συνεπής, έχω απώλειες σε προσέλευση και ο διπλανός, που παρανομεί, κερδίζει πελάτες».

Υπάρχουν, ωστόσο, και μερικές γωνιές σ' αυτή την πόλη που δεν περιμένουν νομοθεσίες για να κόψουν το κάπνισμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το καφέ «Petite Fleur» του Χαλανδρίου, που αγαπά πολύ την τζαζ και το βινύλιο. Στα 40 μόλις τετραγωνικά του περισσεύουν το μεράκι και το καλό γούστο, αλλά δεν χωράει ούτε ένα τσιγάρο. «Ξεκινήσαμε τη δική μας "απαγόρευση" σχεδόν ενάμιση χρόνο πριν από το νόμο του Ιουνίου» λέει ο Νίκος Φωτάκης, εκ των ιδιοκτητών. «Όταν αποφασίσαμε πως στον κατάλογο του μαγαζιού όλα μας τα είδη θα είναι φτιαγμένα αποκλειστικά από βιολογικά προϊόντα, σκεφτήκαμε πως το τσιγάρο δεν μας ταιριάζει πια. Δεν μπορείς να προσφέρεις έναν υγιεινό τρόπο ζωής μέσα σε ένα ντουμάνι καπνού». Και οι αντιδράσεις; «Πολλές και διάφορες, παρ' όλο που είχαμε φροντίσει να προετοιμάσουμε το έδαφος τρεις μήνες πριν», συμπληρώνει ο ίδιος.

«Όταν κάποιος ζητούσε τασάκι, του το δίναμε και τον ενημερώναμε ότι από την τάδε ημερομηνία δεν θα μπορούσε πια να καπνίσει. Χάσαμε μερικούς πελάτες, αλλά κερδίσαμε εγκύους και μαμάδες, που υποθέτω δεν έβρισκαν χώρο να πιουν καφέ. Το πιο ακραίο που θυμάμαι ήταν μια κυρία, που μόλις της είπαμε ότι δεν μπορεί να καπνίσει είπε: "Αυτά είναι χιτλερικά πράγματα" και έφυγε φωνάζοντας».

Ακόμα και σήμερα τα μαγαζιά που τηρούν την απαγόρευση είναι πάντοτε «ετοιμοπόλεμα» για τις όποιες αντιδράσεις των καπνιστών. Στο «Half Note», για παράδειγμα, μέχρι και

σήμερα όλο και κάποιος «ανυπάκουος» εμφανίζεται. «Το θετικό είναι πως αν πλέον κάποιος παραβεί τον κανόνα δεν χρειάζεται καν η διαμεσολάβηση η δική μας. Πριν πάει ο σερβιτόρος για παρατήρηση, έχουν "καθαρίσει" οι διπλανοί και το τσιγάρο σβήνει αμέσως».

Επί χρόνια, άλλωστε, η κατάσταση στους ελληνικούς χώρους συναυλιών ήταν από τα μόνιμα παράπονα των ξένων καλλιτεχνών. Ο τζαζίστας Μπραντ Μελντάου, πολύ πριν έρθει για συναυλία στο «Παλλάς», δεν αποφάσιζε να επισκεφθεί την Ελλάδα, διότι κανένας παραγωγός δεν μπορούσε να του εγγυηθεί ότι στον χώρο όπου θα εμφανιστεί το κοινό δεν θα καπνίζει.

Η Λιζ Ράιτ στις πρόσφατες εμφανίσεις της στο «Gazarte» επέμενε πως, αν δει αναμμένο τσιγάρο, θα σταματήσει να τραγουδάει. Πολλά επίσης είναι τα παραδείγματα τραγουδιστών και μουσικών που έβρισκαν ανυπόφορη την ατμόσφαιρα. Χαρακτηριστικό ήταν το παράδειγμα της Σίρλεϊ Τζόρνταν, που κάποτε σχεδόν παρακαλούσε να σταματήσουν το τσιγάρο στο «Half Note», γιατί δεν μπορούσε να τραγουδήσει, ή της Κάρμεν Λάντι που απείλησε να φύγει αν δεν περιοριστεί το... σύννεφο.

Βολεύοντας και τους δύο

«Οι ξένοι, ανεξαρτήτως εθνικότητας, παραξενεύονταν από την ανεκτικότητα μας» λέει ο Γ. Γεώργας. «Ειδικά στο "Half Note", όπου λόγω τζαζ τα πνευστά είναι πάντοτε πολλά, είχαμε απίστευτες αντιδικίες. Οι ορχήστρες σταματούσαν να παίζουν, έκαναν διαρκώς παρατηρήσεις, βγάλαμε ανακοινώσεις, αλλά ποτέ δεν γίνονταν σεβαστές». Πρόσφατα, μάλιστα, αφίσα κέντρου της Θεσσαλονίκης όπου θα εμφανίζονταν ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, ο Γιάννης Κότσιρας και τα Κίτρινα Ποδήλατα άναψε φωτιές. Φωτογραφήθηκαν να καπνίζουν πούρο και πολίτες υπέβαλαν μηνυτήριο αναφορά!

Τέλος, προς αποφυγήν παρεξηγήσεων, υπήρξαν και κάποιες που επέλεξαν να τα έχουν καλά με όλους: στο «Hard Rock Cafe» στη Φιλελλήνων στο ισόγειο καπνίζουν, στον επάνω όροφο όχι. Τον ίδιο τρόπο βρήκε και το «Putumayo cafe» στη Νέα Σμύρνη προκειμένου να μην αφήσει κανέναν παραπονεμένο.

Για την ιστορία, να πούμε ότι το 2000 η Ιρλανδία έγινε η πρώτη χώρα στην Ευρώπη που απαγόρευσε το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους. Ακολούθησε η Βρετανία, αλλά και η Ιταλία και η Γαλλία, δύο χώρες που αντέδρασαν περισσότερο διότι το μέτρο έθιγε τον τρόπο ζωής τους. Απ' ό,τι φαίνεται, τα ημίμετρα είναι κυρίως ελληνική πατέντα. *

Πηγή: Ελευθεροτυπία – 17/1/2010